

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Özgül Saki

İstanbul Milletvekili

İstanbul Valiliği, 07 Temmuz 2025 tarihinde yayımladığı duyuruyla İstanbul Emniyet Müdürlüğü kadrolarında yapılan görev değişikliklerini kamuoyuna açıklamıştır. Söz konusu açıklamada, toplumsal olaylarda sıklıkla orantısız güç kullanımı ve kötü muameleyle anılan Muhammet Hanifi ZENGİN'in İstanbul İl Emniyet Müdür Yardımcısı olarak görevlendirildiği bildirilmiştir.

Muhammet Hanifi Zengin hakkında kamuoyuna yansıyan çok sayıda toplumsal olayda gözaltına aldığı kişilere yönelik özel işkence ve psikolojik baskı yöntemleri uyguladığı gerekçesiyle birden çok kez suç duyurusunda bulunulduğu bilinmektedir. LGBTİ+ Onur Yürüyüşleri, Boğaziçi öğrenci eylemleri, Cumartesi Anneleri/İnsanları eylemleri, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü, 1 Eylül Dünya Barış Günü eylemleri de dahil olmak üzere pek çok barışçıl eylemde, eyleme katılan kişileri, gazetecileri; fiziksel şiddet uygulayarak, vücutlarına cinsel içerikli temaslarda bulunarak, işkence ederek ve psikolojik şiddetle gözaltına aldığı basına yansıyan ve video görüntüleriyle sabit olan Muhammet Hanifi Zengin'in İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü yardımcıları olarak yeniden görevlendirilmesi kamuoyunda tepkiye yol açmıştır.

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasası uyarınca işkence ve kötü muamele kesin olarak yasaktır. Anayasa'nın 17. maddesi ile birlikte 5. maddesi de değerlendirildiğinde; devletin bireylerin resmi görevliler tarafından işkence ve kötü muameleye uğramasını önlemek, bu tür fiilleri engelleyecek etkili ve makul önlemleri alma yükümlülüğü bulunmaktadır. Yetkili makamlar tarafından bilinen ya da bilinmesi gereken bir kötü muamele durumunun önlenmemesi halinde, bu yükümlülüğün ihlali nedeniyle devletin sorumluluğu doğar.

Bu çerçevede, sistematik şekilde insan onurunu zedeleyen uygulamalarda bulunan ve bu yönde hakkında soruşturmalar bulunan bir kamu görevlisinin terfi ettirilmesi, hem Türkiye'nin insan hakları yükümlülükleriyle bağdaşmamakta hem de kamuoyu nezdinde kolluk güçlerinin işlediği suçların cezasız kaldığı ve hatta ödüllendirildiği şeklinde yorumlanmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Hakkında kötü muamele, işkence ve cinsel taciz iddiaları bulunan Muhammet Hanifi Zengin'in İstanbul İl Emniyet Müdür Yardımcısı olarak görevlendirilmesi hangi gerekçelere dayanmaktadır? Bu görevlendirmede esas alınan ölçütler nedir?

2. Söz konusu kişi hakkında İrişleri Bakanlığı'na, İstanbul Valiliği'ne ve Emniyet Genel Müdürlüğü'ne ve Savcılıklara bugüne kadar ulaşan kaç şikayet, suç duyurusu veya disiplin başvurusu olmuştur? Bu başvuruların içeriği nedir ve hangi işlemler yapılmıştır?
3. LGBTİ+ Onur Yürüyüşleri başta olmak üzere, Muhammet Hanifi Zengin'in görev aldığı eylemlerde gözaltına alınan kişilere yönelik işkence, cinsel taciz ve kötü muamele iddiaları hakkında başlatılmış bir idari soruşturma mevcut mudur? Mevcut ise hangi aşamada dır?
4. Görevi sırasında cinsel taciz ve işkence uyguladığı iddiaları olan bir kamu görevlisinin yükseltilmesi, kamuoyunda devletin polis şiddetini ödüllendirdiğı yönündeki algıyı neden olmaktadır. İrişleri Bakanlığı, İstanbul Valiliği'nin bu atamasını geri alma yönünde herhangi bir inceleme başlatacak mıdır?